

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Коментар кретања у сектору небанкарских финансијских институција на крају 2024. године

Анализа финансијског сектора у БиХ на крају 2024. године

На финансијском тржишту Босне и Херцеговине, на крају 2024. године пословало је 125 финансијских институција, које су укључене у редовну статистику Централне банке БиХ и то у банкарском сектору 21 банка и једна развојна банка и у сектору небанкарских финансијских институција (у даљнем тексту се користи статистички термин сектор Осталих финансијских институција/сектор ОФИ) који обухвата: 24 друштва за осигурање и једно друштво за реосигурање, 29 микрокредитних организација, 37 инвестиционих фондова, 4 лизинг друштва, 6 брокерских кућа и 2 берзе. Прикупљање ове статистике се врши у складу с међународном методологијом прописаном у ММФ-ом Приручнику за монетарну и финансијску статистику (2000), путем јединственог извјештајног обрасца 2SR за банке и 4SR за небанкарске финансијске институције (Standardized Report Forms/SRF). Коришћењем јединствених извјештајних образаца за представљање биланса стања могуће је произвести агрегатне и хармонизоване податке за ниво БиХ.

Број финансијских институција у БиХ

Финансијске институције у БиХ	дец. 23			јун. 24			дец. 24		
	ФБиХ	РС	Укупно	ФБиХ	РС	Укупно	ФБиХ	РС	Укупно
Банке*	14	8	22	14	8	22	14	8	22
Друштва за осигурање и реосигурање	11	14	25	11	14	25	11	14	25
Микрокредитне организације	13	15	28	14	16	30	13	16	29
Инвестициони фондови	18	15	33	19	15	34	21	16	37
Лизинг друштва	4	0	4	4	0	4	4	0	4
Брокерске куће	3	4	7	2	4	6	2	4	6
Берзе	1	1	2	1	1	2	1	1	2
Укупно	64	57	121	65	58	123	66	59	125

* Укључена Развојна банка ФБиХ

Укупна актива финансијског сектора у Босни и Херцеговини је на крају 2024. године, износила 52,18 милијарди КМ (неконсолидовани подаци) и већа је за 4,49 милијарди КМ или за 9,4% у односу на исти период претходне године. Највеће учешће су и даље имале банке које су учествовале са 87,7 % у укупној активи финансијског сектора. Друштва за осигурање и реосигурање учествују са 2,80 милијарди КМ, односно 5,4% укупне активе финансијског сектора. Поредићи са стањем на крају 2023. године, друштва за осигурање и реосигурање, микрокредитне организације, инвестициони фондови, лизинг друштва и берзе биљеже пораст активе, док је код брокерских кућа дошло до знатног пада билансне суме.

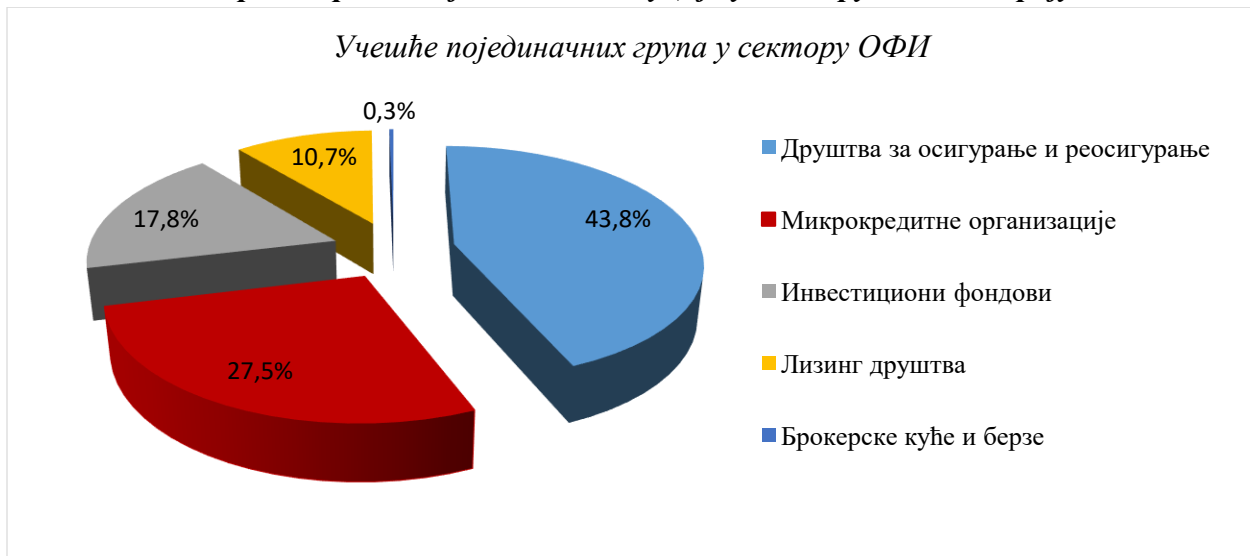
Финансијски сектор у БиХ (милиони КМ)

Финансијске институције у БиХ	12/2023		06/2024		12/2024		Индекс раста активе	
	Активa	Учешће (%)	Активa	Учешће (%)	Активa	Учешће (%)	12.2024 / 12.2023	12.2024 / 06.2024
Банке	41.810,9	87,7	43.433,4	87,6	45.781,6	87,7	109,5	105,4
Друштва за осигурање и реосигурање	2.628,9	5,5	2.751,2	5,6	2.799,5	5,4	106,5	101,8
Микрокредитне организације	1.539,5	3,2	1.647,0	3,3	1.757,7	3,4	114,2	106,7
Инвестициони фондови	1.049,5	2,2	1.047,2	2,1	1.139,2	2,2	108,5	108,8
Лизинг друштва	631,8	1,3	664,0	1,3	682,3	1,3	108,0	102,8
Брокерске куће	12,9	0,0	9,6	0,0	8,5	0,0	65,9	88,5
Берзе	10,8	0,0	11,4	0,0	11,0	0,0	101,8	95,9
Укупно за сектор	47.684,3	100,0	49.563,8	100,0	52.179,6	100,0	109,4	105,3

Сектор небанкарских финансијских институција (сектор ОФИ)

Стање укупне активе сектора ОФИ у БиХ, на 31.12.2024. године је износило 6,40 милијарде КМ и веће је за 524,6 милиона КМ или 8,9 % у поређењу са стањем на крају 2023. године, а у поређењу са стањем на крају полугодишта 2024. године веће је за 267,6 милиона КМ или 4,4%. Највећу активу у оквиру сектора ОФИ имала су друштва за осигурање и реосигурање са 2,80 милијарди КМ, што представља учешће од 43,8% у укупној активи сектора ОФИ, затим слиједи микрокредитне организације са 1,76 милијарди КМ (27,5 % учешћа), инвестициони фондови са 1,14 милијарди КМ (17,8 % учешћа), лизинг друштва са 682,3 милиона КМ (10,7 % учешћа), преосталих 19,5 милиона КМ (0,3 % учешћа) се односи на активе брокерских кућа и берзи у БиХ.

Учешће небанкарских финансијских институција у сектору ОФИ на крају 2024. године

У наставку је дата кратка анализа три подсектора с највећим учешћем у сектору ОФИ.

Друштва за осигурање и реосигурање

На тржишту осигурања у БиХ, на крају 2024. године, пословала су 24 друштва за осигурање и једно друштво за реосигурање, од чега 15 друштава обавља дјелатност неживотног осигурања, а 10 су композитна друштва која обављају послове неживотног и животног осигурања. Друштва за осигурање у БиХ биљеже континуиран и стабилан годишњи пораст активе и имају 43,8% учешћа у укупном сектору ОФИ. Билансна сума сектора осигурања (с укљученим реосигурањем) на дан 31.12.2024. године износила је 2,80 милијарде КМ и већа је за 48,3 милиона КМ, односно, 1,8 % у односу на стање на дан 30. 6. 2024. године, а у односу на исти период претходне године већа је за 170,6 милиона КМ или 6,5 %.

Најзначајније учешће у структури активе имају хартије од вриједности, које су на крају 2024. године износиле 837,0 милиона КМ, односно 29,9 % укупне вриједности активе, затим остали депозити (првенствено орочени депозити код банака) и нефинансијска актива (некретнине). Инвестиције у хартије од вриједности, првенствено ентитетске обвезнице, биљеже континуиран раст и на крају 2024. године су већа за 6,5% у односу на прво полугодиште 2024. године, а у односу на 31.12.2023. године за 12,0%.

У структури пасиве највеће учешће од 65,9 % имају бруто техничке резерве које су на дан 31.12.2024. године износиле 1,84 милијарде КМ и веће су за 0,9 % у односу на стање на полугодишту 2024. године, а у односу на исти период претходне године, бруто техничке резерве осигурања биљеже раст од 5,5%.

Микрокредитне организације у БиХ

Билансна сума микрокредитних организација на крају 2024. године износила је 1,76 милијарде КМ и већа је за 218,1 милион КМ или 14,2% у односу на крај 2023. године, а у односу на крај полугодишта 2024. године већа је за 110,7 милиона КМ или 6,7%. Од укупне билансне суме на микрокредитне фондације (МКФ) се односи 701,2 милиона КМ или 39,9%, док се на микрокредитна друштва (МКД) односи 1,06 милијарди КМ или 60,1%.

Укупан износ пласираних кредита код микрокредитних организација на крају 2024. године износио је 1,45 милијарди КМ, што представља 82,5% укупне активе. У поређењу са стањем на крају 2023. године, микрокредитни портфељ биљежи раст од 199,3 милиона КМ или 15,9%, док је у поређењу са стањем на крају полугодишта 2024. године већи за 95,7 милиона КМ или 7,1%. Посматрајући секторску структуру пласираних кредита, доминантно је учешће микрокредита одобрених физичким лицима у висини од 97,4%, а преосталих 2,6% се односи на микрокредите одобрене правним лицима.

Основни извор средстава микрокредитних организација су обавезе по узетим кредитима које су на крају 2024. године износиле 930,3 милиона КМ или 52,9% укупне пасиве и веће су у односу на крај 2023. године за 158,8 милиона КМ или 20,6%, док су у односу на крај полугодишта 2024. године веће за 55,2 милиона КМ или 6,3%. Укупни капитал микрокредитних организација на крају 2024. године износи 604,2 милиона КМ или 34,4% укупне пасиве и већи је за 21,2 милиона КМ или 3,6% у односу на крај 2023. године, док је у поређењу са стањем на крају полугодишта 2024. године већи за 27,8 милиона КМ или 4,8%.

Инвестициони фондови

Укупна актива инвестиционих фондова на крају 2024. године износила је 1,14 милијарди КМ и већа је у односу на стање на крају 2023. године за 89,7 милиона КМ, односно 8,5%, а у поређењу са стањем на крају полугодишта 2024. године, већа је за 92,0 милиона КМ или 8,8%.

Портфељ инвестиционих фондова у износу од 1,08 милијарди КМ чине 94,7% њихове укупне активе, а састоји се од дужничких хартија од вриједности 40,7%, власничких хартија од вриједности 39,6%, депозита 17,2%, некретнина 2,3%, а најмањи проценат се односи на зајмове 0,2%.

